

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ 50 „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 155.

V Ljubljani, v torek 10. julija 1900.

Letnik XXVIII.

Na vse plati!

»Narodov« pijanski delirij je vedno hujši. Z res patološki strastjo je napadel včeraj našega škofa, češ da ob svojih cerkvenih višjepastirskih potih prireja brez policijskega dovoljenja ljudske shode; poleg tega je zbe-snel iznova proti Marijinim družbam, češ da so protizakonite in da bi jih morala vlada prepovedati. Delovanje teh družb in posredno tudi delovanje našega škofa imenuje državi nevarno.

Pravnih neumnosti, ki jih je natvezil v tem članku celo torbo svojim bralcem, ne bomo danes popisovali. Prihranjamo si to za drugič, ker je manjga pomena. Pač pa se danes dotikamo neke dokaj važnejše stvari.

Slov. - krščansko narod. zveza v državnem zboru ima v prvi točki svojega programa ta-le stavek: »Slo-vansko-krščansko narodna zveza se bo potezala za to, da se javno življenje v verskem, kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru razvije na pozitivno krščanskem temelju; potegala se bo za brez-pogojno ravnopravnost vseh na-rodov, — — — kakor tudi za popolno svobodo cerkve z vso odločnostjo«.

Ta program so podpisali s svojimi imeni tudi poslanci dr. Ferjančič, Kušar in Šuklje. Pre-pričani smo, da nimajo ti moške z »Naro-dovimi« napadi nobene neposredne zveze, toda »Narod« velja v celi javnosti za glasilo stranke, kateri pripadajo. »Narodovi« članki in kliči po policiji proti škofovemu višje-pastirskemu delovanju in proti strogo not-ranje-cerkvenim Marijinim družbam so boj-celo proti tisti svobodi, ki jo pri-znavajo državni temeljni za-koni. V najhujšem nepremostljivem na-sprotstvu pa so z omenjenim programom kršč.-slov. narodne zveze.

S svojimi napadi napada in posredno devlje na laž »Narod« moško zavezo svojih državnih poslancev. Mi nimamo naloge učiti imenovanih treh mož, kaj jim je storiti, da si varujejo v javnosti resnost svoje moške besede. Pač pa konstatiramo, da tako podlih protislovij, kakor se zrcalijo v teh pojavih, ne more sklepati v sebi nobena stranka. To vedenje je ironija vsakih načel, ironija vsa-kega namena, satira na moštvo in značaj, umljivo samo med norci ali pijanci!

Shod v Zagorju.

Minolo nedeljo popoldne je bil v Za-gorju na Notranjskem shod, na katerem je poročal državni posl. dr. Ig. Žitnik. Na-vzlic slabemu vremenu se je zbralo lepo število volivcev. Govornik je v dveurnem poročilu poljudno opisoval dogodke v drž. zboru od 27. sušca 1897 do 8. junija 1900, pojasnjeval razmerje strank, postanek in program ter razpad avtonomistiške večine, pomen Badenijevih jezikovnih naredeb, grofa Thuna »vstrajno potrpežljivost«, grofa Cla-ryja krivo pot in dr. pl. Körberja resno voljo, da napravi spravo mej Čehi in Nemci. Razpravljal je razne vladne predloge, tako glede državnega davka od sladkorja, piva, žganja in petroleja, glede ogerske nagodbe, kmetijskih zadrug in novih železnic.

Glede obstrukcije je naglašal, da je najnevarnejše sredstvo, s katerim si hoče katerakoli stranka priboriti svoje zahteve ali zabraniti preteče resnične in dozdevne

krivice. Obstrukcija pa je naravnost parla-mentarna revolucija, ako manjšina skuša s surovo silo ustaviti parlamentarno delo iz same nagajivosti, iz užaljene ošab-nosti, iz predsodkov, iz praznih in namiš-ljenih razlogov, s katerimi prikriva stran-karske, sebične svoje namene.

In taka je bila nemška obstrukcija za Badenija in Thuna. Mogoče, da je bil Ba-denijev korak iz odrvenega nemškega cen-tralizma na polje ustave na prvi pogled dr-zen in osupljiv, toda bil je v smislu in duhu one ustave, katero so skovali Nemci sami, a je ne izvršili v javnem življenju. Ako se češkega jezika uče celo cesarski principi, zakaj bi se ga ne naučili državni služabniki, ki služijo v deželi?

Država ne more nikogar siliti, da se uči drugega deželnega jezika, ako ni v njeni službi, pač pa more in mora zahtevati od svojih uradnikov vse potrebne sposobnosti. In ena teh sposobnosti je gotovo tudi znanje deželnih jezikov. Sicer pa je baron Gautsch omilil in opilil jezikovni naredbi v prilog Nemcem, a navzlic temu se niso pomirili nemške obstrukcije valovi, ker Nemci v toku pangermanizma niso hoteli popustiti niti pičice od svoje hegemonije. To hočejo vzdržati s pomočjo krivičnega, nenaravnega in nemoralnega zistema, ki ga še vedno goje avstrijske vlade. Slep in gluhi so, ki še vedno sanjajo o nemški Avstriji, dasi že čez tri leta praznujemo stoletnico avstrij-skega cesarstva in je država že drago plačevala nojevo politiko svojih kratkovidnih državnikov. In kratkovidnost je tudi bila, ki je 17. oktobra minolega leta slovesno odo-brila obstrukcijo ter državno avtoriteto žrtvo-vala brezozirni manjšini. S tem je parlamen-tarna revolucija dobila sankcijo, plačilo za svoje rovarsko delo. Kaj čuda, če so češki poslanci, skrajno užaljeni in bridko prevarani, zgrabili za orožje, katero so bili ravnokar Nemci odložili. Pokazati so hoteli in morali, da je danes nemogoča vsaka avstrijska vlada, ki prezira češki narod in Slované pritiska ob steno.

Slovensko hrvatski poslanci so jako ob-žalovali češko obstrukcijo, ker je bila za-četek razpadu bivše večine, vrhunec zmeš-njave. Obsojali pa so tudi pri vsaki priliki one kroge, ki so češke poslance prisilili do skrajnega koraka. Kdor torej nepristran-sko presoja razmere, nikakor ne more češke obstrukcije vsprejeti z nemško. Nemci so iz trte izvisi svoje razloge, Čehe so razmere prisilile, da so vladi pokazali svojo moč. In dosegli so moralen uspeh.

A s tem pa je nastala tudi za državo jako nevarna kriza. Vlada je v največjih finančnih stiskah, vsepovsod nazadujejo tr-govina, poljedelstvo in obrt, javno življenje je otrovano, boj mej narodi presega že vse meje. Miru potrebuje država, želé si ga razni narodi, izveniši one nemške kričaje, katerim je politika navadno rokodelstvo.

Skrajni čas je pač, da se poležejo vi-harji, pomirijo strasti in napravi vsaj pre-mirje. Vlade dolžnost pa je in vseh pravih avstrijskih rodoljubov, da gladijo pot do sprave, da ublažujejo nasprotja in zbližujejo nasprotnike. Razni politiki dajejo vladi tudi razne nasvete. Priporočajo jej od mnogih strani, naj oktrouje jezikovni zakon in nov, strog poslovni red za poslansko zbornico. A to bi bila napačna pot, s tem vlada ne do-seže miru, kar je nujna in prva potreba za državo. Vlada bi dregnila prav v sršenovo gnezdo in vzbudila upor od leve in desne.

Edina pot do sprave so nova pogajanja mej Čehi in Nemci.

Vlada se ne sme udati pesimizmu. Raz-mere so ugodnejše, nego v svedanju. A če hoče vlada imeti uspeh, naj ne posluša onih intrigantov, ki vedno nete prepri in nočejo sprave.

Češki vplivni poslanci so izjavili, da se ne protivijo novim poskusom, nadaljnim po-gajanjem.

Seveda je pri tem prvi pogoj, da Nemci odnehajo od svojih pretiranih zahtev. V prvi vrsti je nemški državni jezik, kar je isto, kakor posredovalni jezik. Ta zahteva je naravnost izzivanje vseh nenemških na-rodov, ki se ne bodo nikdar udali temu imperativu.

Avstrijska ustava, delo nemških politi-kov, ne pozna nobenega državnega ne po-sredovalnega jezika. Nasprotno pa člen XIX. drž. tem. zak. priznava izrečno ravnoprav-nost vsem narodom in ne pozna narodov prve, druge in tretje vrste. Kdor torej za-hteva zakonito uveljavljanje državnega jezika, ta ruši ustavo, ta zahteva prednost manjšine pred večino.

Zakonita določba državnega jezika pa tudi ni potrebna. Danes je na dnevnem redu vprašanje, katere garancije naj da država naro-dom in katere koncesije njihovim jezikom, da si za bodočnost zagotove svoj obstanek, svojo individualnost v okviru avstrijskega organizma. Prva državna potreba je, da se izvede člen XIX. avstrijske ustave. Le tem potom je mogoča sprava, je Avstriji in nje-nim narodom zajamčen zdrav razvoj, zago-tovljena bodočnost. Državi, kar je državnega, a narodom, kar je njihovega!

Govornik je konečno razpravljal še ne-katera vprašanja glede organizacije kmečkega stanu in naglašal nujno potrebo, da se uravna Pivka, ki leto za letom dela mnogo škode ondotnemu prebivalstvu.

Konečno so zbrani volivci izrekli za-upnico poslancu in sklenili nastopno reso-lucijo: »Volivci, zbrani dne 8. julija na shodu v Zagorju na Notranjskem, povsem odobru-jejo dosedanje postopanje jugoslovanskih dr-žavnih poslancev, žele pa in pričakujejo, da se prej ko mogoče doseže sprava mej av-strijskimi narodi, uredi parlamentarne raz-mere in prične redno delo v državnem zboru«.

Shod se je vršil v najlepšem redu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. julija.

Poljaki in katoliška ljudska stranka. Mej tema dvema strankama se je po razdoru desnice oživilo zopet prav in-timno prijateljstvo, kar se razvidi iz obče-vanja mej poljskim oficijelnim glasilom in posl. dr. Ebenhochom. Te dni so se vršili razgovori glede uveljavljanja jezikovnega za-kona in poslovnega reda s pomočjo § 14. Poljaki so vprašali posl. dr. Ebenhocha, kako on sodi o tej zadevi in ali mu je ljubši § 14 ali pa cesarska naredba. Ta je odgovoril v posebnem pismu, da se dobe razlogi proti obema načinoma, vendar se pa pri cesarskih naredbah krono preveč stavi v ospredje. In tega se vidi, da je dr. Eben-hoch bolj vnet za § 14, akoravno svetuje, naj se s tem počaka še kaka dva meseca, ker se mogoče razmere še znatno spremenijo. Končuje pa dr. Ebenhoch dotično pismo s temi-le besedami: Pri tej priliki moram na-glašati, da se mi zdi potrebno, da poljski

klub v vseh okolištinah solidarno postopa s katoliško ljudsko stranko. — Ali je mogoče to že prva podlaga novi zmerni večini, ki skuša že sedaj vladati, ko ni zbran par-lament?

Srečna Spodnje Štajerska! Pri Sv. Barbari blizu Maribora je imel posl. Robič, kakor smo pred nedavnim poročali, volivski shod, na katerem je s številkami dokazoval, kako mačehinski postopajo v Gradcu s slo-venskim delom Štajerske, akoravno ta del plačuje neprimerno večji del državnih in deželnih davkov, kakor pa nemški Štajer. Ta Robičeva izjava je neizmerno vznemirila graške nemško-nacionalne kroge okolu »Gr. Tagblatt« in v današnjem uvodniku dokazujejo na podlagi statističnih podatkov dež. zbora, da je Robičeva trditev jedno-stavno velikanska — laž! Mogoče je sicer res, da so številke, ki jih navaja imenovano glasilo, res take, kakor se nahajajo v de-želnozborskih tabelah pri dohodkih in stro-ških, toda njegova delitev Štajerske v go-renji, s r e d n j i in spodnji del je naravnost nečuvana. Po računu »Gr. Tagbl.« plačuje spodnji Štajer le 20,7 odstotkov vseh davkov. Kaj neki šteje prusaška gospoda pod srednji Štajer? Ali tvori morda celo Savinja mejo mej srednjim in spodnjim Štajerjem? Dru-gače sploh skoro ni mogla priti do 20,7%. Seveda so po tem računu izdatki za sloven-ski del Štajerja neprimerno večji, kakor do-hodki in v nekaterih postavkah presegajo celo za 50% davčno svoto. Tu je veljala kajpada za razdelitev zopet druga mera in nekatere svote so popolno vračunjene na slovenski del dežele, akoravno je dokazano, da je imel srednji ali morda celo gorenji del jednako ali celo večjo korist od tega denarja.

S Čehi nikakih konferenc. Pred nekaj dnevi so poročali razni češki in tudi dunajski listi, da se je ministerski predsed-nik v zadnjem času razgovarjal tudi z za-stopniki češkega naroda o rešitvi jezikov-nega vprašanja ter o asanaciji parlamentar-nega vprašanja sploh. Sedaj pa pride praška »Bohemia« in trdi z vso odločnostjo, da na tej vesti ni niti trohice resnice. Mogoče je sicer, pravi ta list, da je prišel sem ter tje kak češki poslanec h Koerberju v zadevah svojega volivnega okraja ter bil tudi pri-merno vsprejet, a v jezikovnih in drugih večjih čeških zadevah ni bilo mej Koerber-jem in njimi prav nikakega razgovora. Ko-nečno so po zatrdilu tega lista izmišljene tudi vse vesti o izrednem delovanju mini-stra Režeka. — Bodisi v tem oziru kakor-koli, čudno je pa vsekako, da je »Bohemia« o vsem tem bolj poučena, nego praški češki listi, ki so v neposredni dotiki s svo-jimi poslanci. Morda je postala »Bohemia« prvi vladni list.

Nemški protestni shod v Brnu. Prihodnjo nedeljo 15. t. m. opoldne se vrši v Brnu protestni shod nemških liberalcev na Moravskem, na katerem bodo rohnili proti Koerberjevemu jezikovnemu načrtu ter proti temu, da spomenica nemških naprednjakov in nemške ljudske stranke glede tega na-črta ni zagledala belega dne. Tako se je sklenilo pri seji levičarskega izvršilnega od-bora za Moravsko, pri kateri se je tudi od-ločno zahtevalo, da se mora spomenica ob-javiti na vsak način, da narod izve, kaj so storili njega zastopniki v odvrnitev največje »nesreče«, ki preti Nemcem z uveljavlje-njem vladnih jezikovnih načrtov. Ob jed-nem se je sklenilo, da se tekom teh parla-

mentarnih počitnic prirejajo protestni shodi po vseh krajih Moravske. Posebno ogromne udeležbe prireditelji ne morejo pričakovati, posebno ne po deželi, kjer je zavedneje ljudstvo že do grla sito veliko-pruske gonje.

O izgonu pruskega agitatorja Bräunlichea, protestantskega prvobornika za »los von Rom« gibanje, katerega so 3. t. m. v Brnu radi njegovih hujskarij najprej priprli in potem pognali čez mejo, piše »Köln. Volkszeitg.« v polemiki s »Tügl. Rundschau« mej drugim tole: V izgonu vidimo samo dokaz, da v Avstriji ne dopuščajo, kar bi v Prusiji ne dopustili niti katoliškemu duhovniku iz Avstrije. Kar se je pripetilo Bräunlicheu na tujih tleh, to so že skusili za kulturnega boja katoličani na Pruskem ne kot gostje, marveč kot domačini. — Pometajo naj torej pruski kulturonoosi najprej pred svojim pragom, potem naj pridejo šele v Avstrijo.

O južno-afriški vojski je došlo v minulem tednu precej presenetljivih poročil, mej temi tudi vest o ujetju generala Bullerja. Seveda v Londonu tej vesti ne pripisujejo nikake verjetnosti. Sploh je pa generalissimus Roberts zopet prišel z običajnim molkom. V sedanjem zimskem času se more mož kaj malo gibati. Tudi pokradeni burski konji mu ne morejo pomagati. Vso svojo akcijo so razpredli sedaj po južnem Transvalu, kjer jim dela velike preglavice burski general Botha. Transvalci so zopet enkrat postali siti vojske, kakor že po navadi, ter so svetovali Krügerju, naj se uda. Botha je bil neki prvi, ki mu je stavil ta predlog. Sedaj računajo Angleži, da bodo v treh do šestih mesecih gotovi z vsem ter postali gospodje celega Transvala. Angleški upravni aparat je že v polnem tiru. Mej drugim so odslovili 1400 transvalskih železniških uradnikov ter jih odvedli k morju, ker niso hoteli sodelovati pri angleških transportih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. julija.

Osebnosti. Dež. predsednik eksc. baron Hein se je danes s svojim tajnikom odpeljal v Postojno k zborovanju kranjsko-primorskega gozdarskega društva. — G. Fr. Jesenko iz Škofje Loke, je bil včeraj na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem modroslovja. — V. Schwegel je vstopil kot konceptni praktikant pri politični upravi na Kranjskem.

Katoliški shod. Zoper članek v »Edinosti«, ki ga je baje spisal neki »štajerski duhovnik«, o katerem se pa sploh sodi, da ne nosi kolarja, se je oglašil dunajski »Vaterland«. Njegov tržaški dopisnik pravi: »Mogoče je seveda, da kakemu duhovniku ni znano, kako vplivajo katoliški shodi, in da se mu zdi, da niso umestni. Da bi pa mogel želeti preprečenje katoliškega shoda samo iz nagiba, ki je nižji, nego vera, to se nam zdi skoro nemogoče. In vendar se je neki štajerski duhovnik iz takega vzroka izrekel v »Edinosti« zoper katoliški shod, ki se bo septembra meseca sešel v Ljubljani. Skrbi za jedinstvo slovenskega naroda, če pride do katoliške prireditve, in od te jedinstva je baje odvisen obstoj slovenskega naroda. Ker torej »Slovenski Narod« ne mara katol. shoda, naj ta shod, od katerega se splošno pričakuje, da bo utrdil katoliško zavest in osvežil katoliško življenje, kar na mah izostane! Ali ne bi bilo boljše, da se obrne dopisnik proti »Slov. Narodu« in ga pozove, naj narodne jedinstva, ako je še kaj je, nikar ne moti zaradi katoliškega shoda! Na Češkem in Moravskem imajo neki listi navado, da kakega resničnega ali fingiranega (zlaganega) duhovnika pošljejo v boj, kadar hočejo posebno udariti po katoličanih. Morda hočejo tudi pri Slovencih uvesti sedaj tako navado. Tako »Vaterland«. Pri pomnimo samo to, da je pripravljali odbor iz Štajerske dobil jako ugodne izjave.

Policijski zistem je »Narodu« na potu, ker je bil v soboto zaplenjen zaradi svoje besnosti. Ravno tisti »policijski zistem« pa kliče na boj zoper Marijine družbe in dr. Susteršiča. Tako dosledni znajo biti naši »inteligentni«!

Ali bo policija ubogala Narod? Ne vemo. To pa vemo, da je laž, kdor trdi,

da ima »Narod« kak važen del slovenskega naroda za seboj; da je laž, kdor pravi, da je »Narodova« pisava izraz kaknega javnega mnenja, in da vsak, kdor to trdi, že s tem priznava, da je zloben nasprotnik bodočnosti našega naroda, če noče biti res kramarsko nerazsoden.

Nemila smrt je pobrala včeraj zjutraj medicina g. Vladimira Škerlja, sina c. kr. sod. svetnika v Novem mestu, v starosti 23 let. Blagi pokojnik je bil med vsemi tovariši in znanci obče priljubljen po svoji prijaznosti, mirnosti, odkritosti in po strežljivosti. Ravno ko je završeval svoje študije, ki jih je gojil z vso vnetostjo, zrahljalo se mu je zdravje. Naj v miru počiva!

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali mesto venca na grob dragemu tovarišu Vladimiru Škerlju graški medicini: P. Pertot 6 K, E. Dereani 4 K, A. Breclj 3 K, Ž. Lapajne 2 K, E. Mayer 2 K, G. Nikolov 2 K, I. Hudelist 2 K, I. Kartin 1 K, P. Kane 2 K, R. Jug 1 K, skupaj 25 K. — To vsoto so darovatelji danes poslali družbinemu vodstvu.

K Slomškovi slavnosti v Ponikve velja vožnja v III. razredu tja in nazaj iz Ljubljane 6 K 23 h. II. razred pa 9 K 42 h in I. razred 12 K 60 h. Banke pri g. Podgoršču bode veljal 2 K 40 h. Najprimernejše se bode voziti iz Ljubljane z jutranjim poštnim vlakom. Železi je, da 5. avgusta pihiti mnogo kranjskih Slovencev mej zavedne štajerske brate! Na slavnost pridejo tudi združeni Rusini, ki bodo imeli svojo službo božjo v cerkvi sv. Ožbalta pri Ponikvah. Celjani in Savinjski se pripeljejo s posebnim vlakom. Obč. svet v Ponikvi je sklenil v nedeljo, da se na šoli odkrije Slomšku spominska plošča na obč. stroške. Ploščo izdeluje ljubljanski kamnosek Vinko Camernik in relief kipar Zajc. Na šoli se nahaja že spominska plošča slavnega kartografa Kocena, ki je bil tudi sorojak slavnega Slomška. Prijave na banket naj se naznanijo pripravljalnemu odboru do konca t. m.

Na Velehradu! Kakor zadnja leta, bode i letos dne 30. in 31. julija na Velehradu na Moravskem, ob grobu sv. Metoda slovenski evharistiški shod in slovesno zborovanje apostolata sv. Cirila in Metoda. Dne 31. julija in 1. avgusta se ondi vrši tudi slavnostna akademija. K tem slavnostim so povabljeni vsi častilci slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda ter dobe primerna prenočišča. Zadnja železniška postaja je Ogersko Gradišče. Natančnejša pojasnila daje župnijski urad na Velehradu ali pa državni poslanec dr. Anton Stojan v Dražovicah, p. N. Rousinov na Moravskem.

S sv. Višarij se nam poroča: V soboto 7. julija je do štirih popoldne neprehoma deževalo. Ob eni popoldne pa je začel med dežjem naletavati sneg, ki je nehal še-le po treh. Ker so bila tla mokra, zapustil je le tu pa tam majhen sled za seboj. Ko se je megla razpršila, videli smo, da ga je palo po sosednih skalnatih gorah precejšna množina. Bilo je zvečer pa tudi v nedeljo zjutraj prav mrzlo. Kljub slabemu vremenu je prišlo čez dvesto romarjev na božjo pot. Izvzemši kakih 30 Nemcev bili so sami Slovenci. Ob osmih zvečer je bila pridiga — prazniku primerna — o slovanskih blagovestnikih sv. Cirilu in Metodiju. — Na predvečer ss. Cirila in Metodija je gorel na svetih Višarijih mogočen kres in so grmeli topiči. Celo na dve sto metrov višjem Lovcu (2079 m) dali so napraviti tukajšnji duhovniki velik kres; bil je to prvi kres, ki je gorel slovanskima blagovestnikoma na tej gori; le žal, da ga je gosta megla prekmalu zakrila daljavi. Sploh se je videlo od tu kakih štirinajst kresov, druge pa je megla zakrila v svoj sivi plašč. Kako zmešnjavo je napravila premestitev naših dveh svetnikov od 5. na 7. julij, kaže to, da je gorelo nekaj kresov že 5. julija zvečer. Gotovo pa to niso bili edini.

Iz Blagovice se nam piše: Z veseljem smo pričakovali večera, da zopet letos proslavimo sveta brata Cirila in Metoda. Zbralo se nas je več, ter smo šli kljub slabemu vremenu poldrugo uro daleč na vrh hriba Spilk. Akoravno je deževalo, smo vsejedno nosili drv in napravili lep, veličasten kres. Toda vse hribe in doline je pokrivala gosta megla tako, da nismo opazili nobenega kresa in drugi menda tudi našega ne. Lan-

sko leto smo jih našli na ta večer 27 s tega hriba.

Volitev župana v Podgradu. Županom v Podgradu je soglasno izvoljen g. Slavoj Jenko. Tudi volitev starasinstva se je vršila soglasno.

Na tržaški nemški o. kr. gimnaziji je šolski uspeh bil tudi vse kaj drugega, nego dovoljen. Od 471 dijakov jih je padlo 128. Slovenci, katerih je na zavodu 155, so se držali dobro, sosebno mnogo je letos odličnjakov. Hrvatov je bilo na zavodu 30, Lahov 147 in Nemcev 129.

Iz kroga katol. rokodelskih pomočnikov. Na občnem zboru v nedeljo je bil izvoljen za starosta tukajšnjega »Katol. društva rokodelskih pomočnikov« g. Lužar.

Društvo tiskarjev za Kranjsko proslavi 500letnico rojstva Gutenberga s tem, da priredi prihodnjo nedeljo, dne 15. julija t. l. izlet v prijazni trg Vrhniko. Odhod z jutranjim vlakom. O prihodu si izletniki ogledajo Vrhniko, potem prijazno okolico in izvirke Ljubljane. Skupni obed bode v gostilni gosp. Jurce na Vrhniki. Po obedu je skupna zabava s petjem in raznimi drugimi zabavami. Prijatelji tiskarske umetnosti dobro došli!

Iz Konjic na Štajerskem. Velikanski kres s krasnim petjem, bengaličnim ognjem, streljanjem topičev in zažiganjem raket so priredili konjiški Slovenci na predvečer sv. Cirila in Metoda. Ob enem pa so tudi s tem pokazali konjiškimi nemčurjem, da se svoje slovenske narodnosti vrlo zavedajo. — Kmetijsko društvo v Konjicah jako dobro vspeva. Konkurz napovedal je zagrizeni nemški trgovec Stepischnegg. Govori se, da mu bode še nekaj njemu enacih bratcev sledilo, n. pr. Zottl, Kupnigg, Detitschegg. — Pri tukajšni okrajni hranilnici se je pri reviziji pokazal primanjkljaj za nič manj kakor 30.000 kron. Kam je ta denar? Vodstvo hranilnice imajo nemškutarji v rokah. Primanjkljaj bode baje lahko (?) pokrili hranilnični tajniki, na katerega je vodstvo vso krivdo zvrnilo. Kje bo neki on toliko svoto vzel?? Kaj pa k temu pravi gosp. komisar Zuff?

Umrl je včeraj v Škofji Loki nenadoma sodni kanclist Jean Deisinger. Pogreb bode danes ob 6. uri.

Na dunajsko dvorno opero je angaževan Slovenec tenorist g. Fran Bučar. Na dunajski dvorni operi bodeta torej sedaj delovala dva Slovenca. Tenorist g. Pogachnik (Naval) si z vsakim nastopom pridobiva širši krog prijateljev.

Godba Bošnjakov svira! Ta klic je v nedeljo pretresel graške nemške radikalce. Vojaška godba graška je svirala v gostilni g. Mlekuža v Gustingu pri Gradcu ob ogromni udeležbi graškega prebivalstva. Točko »O du mein Oesterreich« je godba morala trikrat ponoviti. Ljubljancin Goltzsch, ki je hotel Gradčane učiti nemškega radikalizma, postaja z vsakim dnem bolj osamljen.

„Südsteirische Post“ pride zopet na zatožno klop. Nekateri nemški Ptujčani se jeze, ker je njihovo inseriranje v »Štajarcu« krepko osvetlila.

Nemški in nemškutarski ognjegasci so imeli v nedeljo v Gradcu svoje 29. zborovanje štajerskih gasilnih društev. Nemški listi modro zamolče, kateri »slovenski« ognjegasci so se udeležili te slavnosti nemškega »Gut Schlaucha«.

Ptujska gimnazija je imela koncem preteklega šolskega leta 144 dijakov. Nemcev je bilo 82 (?), Slovencev 60.

Ormoška posojilnica je imela koncem minolega upravnega leta 715 zadruženikov z 2137 deleži, ki znašajo 21.370 kron. Vlog je bilo 291 v znesku 266.196 kron, posojil 888 v znesku 317.897 kron. Čistega dobička je imela posojilnica 4320 kron 42 vinarjev, od te svote je odbor določil 1000 kron za 25 letnico posojilnice, dijaški kuhinji ptujski 30, mariborski 30, celjski 30, društvu Triglav 40, Sloveniji 40, družbi sv. Cirila in Metoda 40, slovenski gimnaziji v Celju 20, ormoškemu vinorejskemu društvu 200 kron. — Rezervni zaklad je znašal 66.004 krone 76 vin.

Iz Beljaka se je odpeljalo več nemških strelcev na vsenemško strelsko slavnost v Draždane.

Brivski pomočniki stavkajo na Sušaku pri Reki.

O kričečih razmerah na goriški gimnaziji piše »Gorica«: »Končni uspeh bil je nekoliko povoljniji v primeri z vspehom drugih let, padlo je namreč le 17 odstotkov, a vendar so nekateri razredi precej prizadeti, in sicer posebno drugi, tretji, četrty in peti razred. Najnesrečnejši v tem pogledu je posebno drugi slovenski razred. Izmed 70 učencev, ki so v prvi razred vstopili, jih je letos dovršilo drugi razred le 27! Število odličnjakov je v primeri s številom vseh gimnazijalcev premajhno. Med 430 učenci je le 36 odličnjakov. Kar se tiče posameznih predmetov, slišimo tudi letos bridke pritožbe posebno o strogosti v nemščini. O pretiranih zahtevah posebno prof. Streinza se je že večkrat pisalo v javnih listih, se je govorilo letos tudi v znani interpelaciji v deželnem zboru. Pomagalo ni nič! Pomagala bo le slovenska gimnazija za Slovence, italijanska za Italijane. Nemška gimnazija za 38 Nemcev in Talminemcev je itak anomalija, kakršne ne najdemo nikjer!

Avstrijski orožniki in Žumberk. Te dni je pokazala razprava pred zagrebškim sodiščem, da je že skrajno potrebno, da se stalno uredi prepir glede Žumberka. Pri nekem prepiru se je streljalo s kranjske in hrvatske strani, in malo je manjkalo, da ni bil ustreljen kranjski orožnik. Oblasti so odločile, da naj na kranjskem teritoriju ujemó one Žumberčane, na katere leti sumnja, ter da naj jih sodi kranjska sodnijska oblast. To je nasprotstvo se bolj poostriilo. Pretekli mesec zaloti kranjski orožnik Košak poštenega Hrvata Gavra Jurića na kranjskem ozemlju; zamenjal ga je z neko sumljivo osebo. Kljub vsemu ugovarjanju ga je orožnik odpeljal. Ko sta korakala skozi gozd, se je orožnik spozabil in jel zabavljati proti Hrvatom in hrv. oblastvom ter opomnil, da bi aretovanca kar ustrelil, če bi vedel, da je on tedaj streljal. Ob enem je baje pomeril proti Juriću. Vnel se je boj. Jurić je vzel orožniku vse orožje ter mu odgriznil kos ušesa, orožnik pa je razgrizel Hrvat u prst na roki. — Dne 4. t. m. se je vršila razprava proti Juriću. Zagovarjal ga je dr. Derendin. Obtoženec je bil obsojen na tri mesece težke ječe in na odškodnino 300 kron. — Ta slučaj gotovo ni zadnji, ako se ne uravnajo razmere na kranjsko-hrvatski meji.

Ljubljanske novice. Stepla sta se na Franc Jožetovi cesti danes po noči pekovska pomočnika Alojzij Marinšek in Leopold Štrukelj. Konec tepežu je naredila policija. — Na Radeckega cesti čulo se je včeraj strašno smrčanje. Na cestnem hodniku je ležal Tomaž Trtnik, ki se je tako napil žganja, da je dobil slabost v nogah in ni mogel naprej. Hotel je pijanost prespati na cesti, a zmotil ga je stražnik, ki ga je naložil na voziček in pripeljal na magistrat. — Z prižganimi lampijoni so danes po noči nagajali policiji neki dijaki. — Ljubzen do žganja je napravila Karola Lampiča za tatu. Ukradel je več steklenic žganja, vrednih 11 K 60 h v škodo Franc Štepicu. — Slabo godilo se je včeraj gimnazijskemu dijaku Franc Szantnerju, ko je po strani pogledal psa hranilničnega uradnika Pavla Ebnerja. Pes ga je baje precej ugriznil. — Pretep v Šiški. Včeraj je tudi uradni list poročal, da se je v gostilni pri Kankertu zgodil poboj. Pojasnilo se nam je pa danes, da vojak Kain ni bil zaboden v gostilni Ognjevita Kozjeka, ampak v gostilni pri Favaju. Udeleženci pri pretepu, Hrvat, Škrajner in pa Markič, so že pod ključem. Pri Škrajnerju našel se je krvav nož in pa krvava manšeta. — Nesreča. Včeraj zvečer je stroj odtrgal mizarskemu pomočniku Franu Jenku pri Mathianu dvoje prstov. Jenko je še le včeraj stopil v delo. Prej je delal v Loki. — K Grčarju v Cerkvenih ulicah je prišel Anžič Franc ter je zahteval »liter ta najbulšga«. Ko ga je izpil, ni hotel plačati in je obsopal natakario namestu s plačilom z raznimi pridevki. Policaj je prišel ter mu preskrbel po cenem vinu še ceneno ričet. — Nevarnega tata Josipa Kukca iz Ribjega, kamniškega okraja, je prišla ljubljanska policija. Zasledovan je bil od orožništva, ker je Franciški Avšič v Zalogu št. 9 pri Cerkljah ukradl več denarja in uro iz zaprte sobe.

V Št. Petru pri Gorici so aretovali »naturpredigerja« I. Guttzeita, ki se je s svojo rodovino preselil tja. Vzrok aretovanju

je neko njegovo predavanje v Bratislavi, radi katerega mora presedeti tri mesece ječe. Njegov časopis „Der neue Mensch“ ne bode nehal izhajati.

Ne ulivajte petroleja v ogenj! V Gorici se je prigodila strašna nesreča. Dvajsetletna Ana Prinčič iz Kobarida je bila v službi pri g. Jos. Paviji. Da bi hitreje zanečila ogenj, je polila drva s petrolejem. Nastal je velik plamen, katerega je hotela udušiti z vodo. Pri tem so goreče kaplje odletele na njeno obleko. V hipu je bilo dekle vse v ognju. Ljudje so prihiteli na pomoč, pogasili plamen, a revica je bila tako opečena, da je skoro na to izdihnila svojo dušo.

Letina v Dalmaciji. Iz Šibeniške okolice poročajo, da vsled deževja vinogradi ne kažejo posebne letine. Enaka poročila prihajajo z južnodalmatinskih otokov.

Ribarstvo na Jadranskem morju. L. 1899 je bilo ribarskih ladij v Trstu 190 in ribičev 586, na Goriskem ladij 195 in ribičev 556, v Istri ladij 1012 in ribičev 3287, v Dalmaciji ladij 2925 in ribičev 10.595.

Sprejem za petje. 14. septembra ob 10. uri zjutraj se bodo sprejemali dečki od 10—13 leta stari v frančiškanskem samostanu v Ljubljani za petje. Za petje sposobni dečki dobijo zato brezplačno, dobro hrano opoldne in zvečer. Zahteva se čisti posluh, znanje not, taktov in nekaj intervalov. To se da zavoljo tega na znanje, da ne bi nekateri starši z otroci dolge in težavne poti brez uspeha delali.

P. Angelik Hribar.

Petak — petača — petka. O tem predmetu smo dobili sledeče vrstice: Jaz iz srca rad postrežem, če le morem. Neki gospod je v »Slovenec« bil poslal predlog, naj bi se denar za pet kron imenoval »petača«. Vsled tega je tudi moja malenkost postregla za naznanilom, da bi za omenjeno množino denarja »lahko« ostal izraz, ki ga v podobi besede »petka« rabi okoli Ljutomerja ljudstvo za dosedanjih pet goldinarjev. Na to moje naznanilo je zgoraj označeni gospod v »Slovenec« št. 151 odposlal nove vrstice, s katerimi bi se naj zagovarjal naziv »petača«, in med ostalim piše: „... je-li sploh verjetno, da se govori okrog Ljutomerja tako za naš petak stare veljave? ... Čemu je ženskega spola?“ Pač! Imamo tudi besedo spola »možkega« v obliki »petnjak«. In poleg tega je tam »petka« domača. Razločka ni nobene, prednosti nobene. Eden in tisti človek rabi oba izraza, kakor pač košur pride na jezik. Toliko znam vsaj jaz. Ako je morebiti kdo opazil kakšen razloček v pomenu med jednim in drugim nazivom, blagovoli zanimalcem in prijateljem nazivoslovja naznaniti, da ne bode nihče imel priložnosti, da bi se zopet dvomilo nad resničnostjo mojega poročila, oziroma nad resnicoljubnostjo poročevalca, ki je »doma« v daljavi za sedemnajst minut hoje od kolodvora z napisom »Ljutomer«. Sicer pa: Za »pet kron« sploh ni treba iskati besede; ako si dozda za pet goldinarjev rabil bodi »petak« bodi »petka« ali »petnjak«, ostani pri teh starih nazivih tudi v času »petokron« ali »peterokron« in — mirna Bosna!

M. Karba.

Petika. Res je, kakor pravi dopisnik Petan v sobotni številki: »Wozu in die Ferne schweifen, das Gute liegt so nah«. Vendar pa se Petan sam ne ravna po tem izreku išoč izraza za petkronski srebrnjak, če se sploh njegova opazka more imenovati resna. Čemu vleči na dan staro besedo »petica«? Držimo se izraza »krona«, katerega smo že vsi vajeni! Dajmo petkronskemu srebrnjaku ime »kronača«. To bi pomenilo veliko krono in bi vsekako najbolj odgovarjalo resnici. — Drugi dopisnik nam piše: Že zadnjič sem izpregovoril nekaj besedi glede petice, ko sem prerешetaval petko tako, da moram le to ponoviti, da mi ne moremo rabiti te besede v tem pomenu, ker jo imamo za groš (v književnosti), kateremu smo priložili zazdaj še +; napoti sta nam tudi desetica in dvajsetica. No, če jo sprejmemo, se gotovo le prenačimo v počasnosti. — A druge »predlaganke«? V izbiro imamo res mnogokaj! V petnici ne tiči pét, ampak le pēta, ker je n vrinjen! To se vidi še odločneje v petniku, ki nas »živo« spominja golopetnikov! Petak bi imel sicer rajši za bankovec; a ko dobomo ves novi denar »v roke« in starega izgubimo, se pač

že še privadimo! V petachu čutimo zopet le pēto (dà, celo osebo!) Petava bi bil le zaničljiv petač. Dobro, da se nam ni predlagalo celo: petuh, petun, peton, petika — pétar (!), petnják, petík, petáš. Petika-hudíka, ta mi je »delala kar preglavice! Slédi sem »dognal«, da imamo končnico ika v nekaterih rastlinah in v — motíki. Kaj podobnega naj pomeni tore še petíka! Petíka (à ali -é?) je putíka, ki je menda né mislil predlagavec!

Novih hiš v Ljubljani se je po potresu zgradilo 196. V delu je še 12 hiš.

Zbor »Kola« v Trstu vodi sedaj g. pevovodja F. Pertot.

Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 30. junija do 6. julija je dela iskalo 16 moških delavcev in 44 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 14 moškim delavcem in 42 ženskim delavkam, 102 delavcema je bilo 72 odprtih mest nakazanih in v 45 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 12 moških in 33 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 6. julija je došlo 1780 prošenj za delo in 1542 deloponudb, 2709 delavcem je bilo 1720 odprtih mest nakazanih in v 1013 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 krojač, 2 trgovska hlapca, 1 hišni hlapec, 15 konjskih hlapcev, 1 gostilna v najem, 3 gostilniške kuharice, 3 kuharice k orožnikom, 6 navadnih kuharic, 9 deklic za vsako delo, 10 deklic k otrokom, 3 kuhinjske deklice, 5 dekel za kmetiska dela, 1 postrežkinja. Vajenci za trgovine in obrte.

V Ameriki sta zopet ponesrečila dva Slovence. Blizo Biwabika v Minesotti je pri razstreljevanju rude ubilo pet delavcev; med temi sta bila Peter Šterk iz Poljan na Dolenjskem in Jernej Mrak in Novega mesta. — Pavel Primožič iz Podgore nad Loko je v mestu La Salle padel po stopnicah in se ubil. Zapustil je doma ženo in šestero otrok.

Podražen premog. Kljub poletni vročini se bode cena premoga zvišala za 6 gld. od 100 klg. Rudeči prijatelji ljudstva o tem molče.

Za najdebelejše laži o antisemitih daje izraelska alijanca vsak teden velike nagrade. Sedaj pač vemo, zakaj nekateri časnikarji s toliko silo spravljajo v svet najrazličnejše laži o krščanskih strankah in njih politikih.

* * *

Dolg nos — razžaljenje veličanstva. Žurnalista Songow, sotrudnik nekega v Zofiji izhajajočega lista, je priobčil v kratkem humorističen podlistek, v katerem duhovito razpravlja, kako bi se dalo sklepati na značaj človeka po njegovem nosu. O moralni vrednosti tistih ljudi, ki imajo dolge nosove, pisatelj sploh noče izgubljati besedij. Višji državni pravdnik v Zofiji je iznašel v tem izvajanju pisateljevem — razžaljenje veličanstva in javno tožil drznega fiziognoma. Knez Ferdinand ima namreč nos, ki po svoji izvanredni dolgosti presega nosove navadnih smrtnikov.

Dunajski antisemiti v Pariz. Dunajski kršč. soc. prirede že drugi izlet na pariško razstavo. Z Dunaja odidejo dne 2. avgusta. Izleta se udeleži več poslancev in obš. svetnikov.

Ptujega konja mora hraniti po konečni razsodbi državnega sodišča konjski trgovec Vondraček v Pragi, a ga ne sme prodati in ne pobiti. Sin nekega hotelirja iz Karlovih varov mu je pred dalj časom dal svojega konja na rejo. Ko se je konj pri Vondračku že precej zadolžil, je ta opomnil lastnika na povrnitev stroškov. Ker pa je opetovani opomin ostal brezuspešen in lastnik tudi ni hotel konja vzeti nazaj, je Vondraček pri gosposki storil potrebne korake, da bi smel konja prodati na dražbi in na ta način priti do plačila. Na njegovo največje jezo so pa razsodile vse instance in sedaj tudi najvišja, da konja ne sme prodati, ker ni njegov, marveč ga mora dalje rediti, dokler — menda starosti ne pogine.

Mažarska poštenost. Nekdanji poslanec v ogerskem državnem zboru Kotoman Szeczydy je bil član komisije za pismene državne znamke. Ta stari poštenjak je podkupil dva uslužbenca, da sta mu izročila marke, ki bi se morale uničiti. Szeczydy je z nekaterimi tovariši potem prodajal kmetičim trgovcem marke po znižani ceni. Zato

so ga obsodili na tri leta težke ječe, njegove sokrivce pa na 2 leti do 6 mesecev.

Fonografski arhiv. Dunajska akademija znanosti in umetnosti je sklenila ustanoviti fonografski arhiv. V tem arhivu se bodo hranili s pomočjo fonografa vsi jeziki evropski. Dalje se bodo hranili glasovi in govori slavnih govornikov, opernih pevcev, dramskih umetnikov, ljudskih pevcev itd.

Madžari znajo! Na Ogorskem, v Hodmező-Vasarhelyju je ves mestni zastop v disciplinarni preiskavi zaradi ponesrečenja. Mestni blagajnik je ponesrečil 1500 kron, mestni upravitelj 1400 kron, mestni načelnik pa 1000 kron.

Ruščina v Ameriki. Iz Chikage se poroča, da bodo v teku jednega leta razni ruski učenjaki pričeli svoja predavanja na chikaškem vseučilišču in da se bo istotam v petih letih ustanovila stolica za ruščino.

Biciklje iz papirja namerava napraviti neka ameriška tvrdka. Taki biciklji bodo seve sila lahki, in kakor zagotavlja zastopnik tvrdke J. Fischer na Dunaju, bodo biciklisti na takih bicikljih tudi varnejši, kadar bodo trčili skupaj.

Morilec svojih otrok Fran Jelinek je stal te dni pred porotniki. Star je še-le 31 let; bil je rudar in le z največjo težavo preživel po smrti svoje žene štiri nedorasle otroke. Naposled so ga spodili z otroki vred iz stanovanja, ker ni mogel plačevati. Tri dni so prebili otroci in oče v gozdu pod milim nebom brez hrane. V svojem obupu je sklenil oče končati sebe in otroke. Oskrbel si je revolver in dne 11. maja je izvršil svoj sklep. S prvim strelom je zadel 9letnega Franca v senci, z drugim 8letnega Josipa tudi v glavo; ta je grozno zakričal, a tisti trenutek obležal. Tretji strel je zadel malo Josipino, ki je po glasnem vzkliku izdihnila. Ranjeni Franc in mala Lojzika sta med tem utekla; oče je tekel za njima, a ju ni dohitel. Nato je pomeril oče na sebe, a se ni smrtno rani. Ves okrvavljen je prišel še do ležečih otrok in izprožil zadnji strel v še ne mrtvo Josipino. — Oče je ozdravel. Včeraj je stal pred porotniki, ves čas je jokal in priznal vse. Porotniki so ga — oprostili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. julija. Stajarski drž. poslanec Lorber je odložil svoj mandat.

Praga, 10. julija. V Pardubicah se je vršil številno obiskani shod kmetov. Govorili so poslanci Janda, Adamek in Svozil za slogo Čehov v sedanjem boju.

Olomuo, 10. julija. Tu se bode vršil 22. t. m. strankarski shod nemške ljudske stranke na Moravskem.

Berolin, 10. julija. Iz petrograjskih listov prihaja vest, da sta jeseni Nemčija in Rusija sklenili dogovor glede azijskega vprašanja.

Vojska na Kitajskem.

Poročilom iz Shanghaija, da so bila 4. t. m. poslanska poslopja v Pekinu še nepoškodovana in da se tujcem do tedaj ni pripetilo nič žalega, evropski politiki, akoprav bi radi, ne morejo verjeti, ker se je v zadnjih dneh opetovano pokazalo, da pride iz tega kraja mnogo neresničnih poročil. Istotako dosedaj nihče ne verjame poročilu o zmagošnjem boju Nemcev v zvezi z lokalnimi Kitajci pred vrati Pekina, čegar posledica bi bila osvobodjenje vseh pekinških tujcev.

Kaj pa še le kopa neresničnih vestij o kitajski cesarici! Umorjena, zastrupljena, zaprta je že bila istodobno, tudi zapodili so jo že iz mesta, in vendar pravi današnje poročilo, da je zopet zasedla prestol. Iz takih poročil si pač nihče ne more ustvariti resnične slike.

Dunaj, 10. julija. Ministerstvo zanikuje vest, da se bodeta poslala dva bataljona vojakov v Kino.

Dunaj, 10. julija. Z avstrijske ladije »Zenta« brzojavljajo, da se je dosedaj izkrcalo 20.000 mož, ki zadoščajo za Tientsin in Taku. — Cesarica je ostavila Pekin.

Dunaj, 10. julija. (C. B.) Iz Schanghaija je došla danes sledeča brzojavka: Kitajski viri poročajo, da je 30. m. m. cesarica-vdova zopet zasedla vladarski prestol (?).

Dunaj, 10. julija. (C. B.) Iz Tientsina poročajo 1. t. m.: 1200 mož mejnarodnih čet se je podalo danes zjutraj v smeri proti delu mesta, v katerem prebivajo domačini. Zadel so pri tem na odpor ter povzročili sovražniku velike izgube. 18.000 bokserjev se nahaja pred zahodnimi vrati. Mejnardne čete dobivajo vsak dan pomoč. Položaj je precej resen. Danes je došlo 340 francoskih infanteristov s šestimi topovi. Pravijo da se bliža neki kitajski general Tientsinu z 10.000 možmi.

Rim, 10. julija. Za odhod v Kino je določenih 1882 mož. Dan odhoda še ni določen.

Berolin, 10. julija. Ugodne vesti iz Kitajske vzbujajo tudi nezaupanje, ker izhajajo iz lažnjivih kitajskih virov. Večje zaupanje vzbuja obnašanje podkraljev v južnem delu Kitaja ter prevladuje mnenje, da bi razdeljenje dežele mej le-te podkralje ne imelo za Kitajce slabe posledice. Položaj kristijanov v Pekinu, ako so še pri življenju, bode obupen, ako bodo evropske čete res zapustile Tien Tsin, kjer se komaj vzdržujejo.

Berolin, 10. julija. Pred odhodom vojne ladije »Friderik Viljem« je cesar imel zopet dolg govor, v katerem je obljuboval, da ne bode prej miroval, predno ne bo poražena Kitajska in masčevana prelita nemška kri. Iz Kiela je nemško brodovje včeraj odplulo proti Kini.

Berolin, 10. julija. »Münchner Allgem. Zeitung« prinaša o umoru nemškega poslanika vest, da so poslanika pred usmrčenjem zagreblili do glave, mu iztaknili oči in odrezali jezik.

Berolin, 10. julija. Nemški konzul v Či-Fu javlja 9. t. m., da je razdejana katoliška misijonska postaja v Čin-Čufu.

Bruselj, 10. julija. Iz Schanghaija včeraj došla brzojavka javlja: Glasom poročila v nekem kitajskem listu je došel princ Čing (Čang) v Pekin, da preskrbi Evropejce s živežem in jih varuje pred uporniki.

London, 10. julija. Japonska je dobila garancije za stroške ekspedicije proti Kitajski.

London, 10. julija. Večerni listi poročajo iz Tientsina 6. t. m.: Kitajci so zjutraj obnovili silen napad. Zunanje čete so s tremi topovi po sedemurnem boju prisilile, da so se Kitajci umaknili. Največ izgub imajo Kitajci, a tudi mej Rusi je mnogo ranjenih.

London, 10. julija. Položaj v Tientsinu je postal nevarnejši. Kitajci so včeraj zjutraj napadli mesto z 12 topovi. Kitajci so se morali umakniti.

London, 10. julija. Iz Pekina je prišla v Shanghai na kineške uradnike brzojavka: »Cesar mrtev, cesarica ubegla, Tuan usurpator«. Bokserji se razkrinkavajo kot navadna roparska družal. Umorili so tudi skrajnega sovražnika tujcev Shuntunga, cesarskega je-roba, in vse njegovo 300 glav broječe sorodstvo in služabništvo. Bokserji ropajo in more sedaj tudi v kineškem delu.

London, 10. julija. »Daily Mail« poroča iz Shanghaija 8. t. m., da so Nemci, ko se je pričel napad na tujce v Pekinu, zasedli jedna vrata, mejtem ko je bokserjem sovražni princ Čang zasedel ostalih troje vrat. Vnel se je živahen boj, v katerem je padlo 2000 Kitajcev in 5000 bokserjev. Nemci so se izredno odlikovali, ker so s svojimi topovoma izpraznili vse bližnje ceste.

Yokohama, 10. julija. Reuterjev urad poroča: Vlada je sklenila odpustiti v Kino 23.000 mož in 5000 konj in objednem poskrbela, da svet ne izve o japonskih pripravah na morju in na suhem.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 9. julija 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K	8 06	do	K	8 07
Rž za jesen	»	7 19	»	»	7 20
Turšica za jul.-avgust	»	5 91	»	»	5 92
» sept.-okt.	»	6 05	»	»	6 06
Oves za jesen	»	5 55	»	»	5 56

Meteorologično poročilo.						
Višina nad morjem 306-2 m. srednji zračni tlak 736-0 mm.						
čas	čas opa-	stanje	tempe-	Vetrovi	Nebo	Padavina
sevanja	sevanja	baro-	ratura			
v m.	v m.	metra	po			
		v m.	Celzija			
9. 4. 1900	737.9	10.6	sl. sever	sk. oblač.		
10. 2. 1900	728.7	8.3	sl. zah. sh.	meg. a	80	
10. 2. 1900	725.7	20.1	sr. jab.	del. oblač.		

Poslano.

Gospodu

Fr. Moravus, izdelovatelj u cerkvenih ur
Vaše blagorodje! v Brnu.

Ura, katero ste nam poslali l. 1898, gré ves čas izredno dobro, kar najbolj priporoča Vaše izdelke. Tudi jaz jih rad in dobre vesti priporočim slehernemu.

Župni urad Krenovec.

Blagorodni gospod!

Prav prijetno mi je, da se Vam morem pristočno zahvaliti za cerkveno uro, katero ste nam poslali, kajti fino delo je in izvrstno gré. Ura je pravi umotvor, izdelana natančno in trdno, cena zelo nizka. Iz srca želim, da bi se do Vas obrnili vsi, ki potrebujejo precizne javne ure. To bi pomoglo tudi naši domači industriji.

Župni urad Šebetejn.

Gospod Fr. Moravus, tovarnar za turnske ure v Brnu, je za našo farno cerkev izdelal jako solidno uro, s katero smo popolnoma zadovoljni. Priporočamo torej omenjeno trdko.

621 3-1

Župni in občinski urad Triebendorf.

Vožnjekarte
in
tovorni listi
v
AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
11 Pojasnila daje:

Red Star Linie
Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.
ali pa 17 25-25
ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

KOSMIN

se mora smatrati po soglasni sodbi večšakov in avtoritet brezpogojno za najboljšo sredstvo za usta in zobe, ker je prva in jedina ustna in zobna voda, ki s svojo dosežaj nedosežno desinficirajočo močjo odstranjuje vzroke vodnih zob in slabega vonja iz ust, provzročujoča osvežujoč dobri okus. Vse to lastnosti je „Kosmin“ bil odlikovan na vseh udeleženi razstavah z zlato svetinjo ter ga rabi vsak dan najvišja gospoda. — Steklenica 1 gld., dolgo trajajoča, se dobiva v lekarnah, boljših drogerijah in parfumerijah.

Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani. A. 2.

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

628 1-1

Globoko užaljeni javljamo, da je po Božjem sklepu danes 9. julija 1900 ob 6¹/₂ uri zjutraj umrl gospod

Vladimir Škerlj
cand. med.

23 let star, previden s svetimi zakramenti. Pogreb bo dne 10. julija 1900 ob 6¹/₂ uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo čitale v obeh tukajšnjih cerkvah.

Novo mesto, dne 9. julija 1900.

Ivan Škerlj, c. kr. sodn. svetnik, oče — Ana Škerlj roj. Trdina, mati. — Dr. Milan Škerlj, c. kr. avskultant; Ljubivoj Škerlj, cand. phil., Ana Škerlj, Ivan Škerlj, Stanko Škerlj, bratje in sestra.

Prosimo tihega sočutja!

Malinčev sirup
lekarnarja Piccoli-ja
v Ljubljani

se prireja kar najskrbnejše iz dšeh gorskih malinovit jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovit sokom, ki je v prodaji in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1-30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 klg. ter se 1 kilo zaračuna s K 1-10, 100 kilogr. = 100 kron.

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji proti povzetju s K 5-30. 589 2

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Na prodaj je
hiša števil. 8
v Linhartovih ulicah
blizu artilerijske vojašnice ob Dunajski cesti, in zraven

več parcel za stavbišča.

Hiša, pripravna za kaki obrt, je oddati za jako ugodno ceno.

Več je izvedeti v hiši št. 6, Linhartove ulice. 626 3-1

Za ličenje kositernih predmetov, bronzovo imitacijo, bronziranje kipov iz mavca, bronziranje ograj pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporočila se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnauja naročila proti povzetju. 228 26 11-2

Na prodaj so
3 križevi poti
po 95 cm. visoki, po gld. 65.—
pri 501 12-10
FR. TOMAN-u,
podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Odlikovan s c. kr. državno medaljo za ure. 228
Prva moravska tovarna za ure
Fr. Moravus, Brno, Veliki trg 8,
izdeluje in razpošilja 367 25-24
ure za cerkve, graščine, šole, mestne hiše
dovršeno izdelane, proti dolgemu jamstvu. — Ceniki brezplačno.

Nova špecerijska trgovina!
Otvorjena 1. julija 1900. **FRAN BERGANT** Sv. Jakoba trg št. 6.
Slavno občinstvo si dovoljujem uljudno opozoriti na svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, kakor raznovrstne kave, riža, olivnega in finega namiznega olja, kakao, čokolade i. t. d.
Nadalje priporočam za nakup fine stare slivovke, najfinejšega konjaka, kakor tudi pristnega Jamaica-ruma in čaja po najnižjih cenah, zagotavljajoč točno in resno postrežbo. 609 3-3

Zobozdravnik
dr. Anton Schwenk
naselil se je 618 1-1
v Zagorinah (na Bledu)
v hiši gosp. Ivana Rusa
in izdeluje umetna zobovja in plombe.
Ruvanje zob brez bolečin.
Ordinuje od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Živnostenská banka
na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,500.000 K.
Centrala v Pragi.
Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 10. julija.			
Skupni državni dolg v notah	97-55	20 mark	23-69
Skupni državni dolg v srebru	97-10	20 frankov (napoleonov)	19-29
Avstrijska zlata rent 4%	115-60	Italijanski bankovci	90-80
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	97-—	C. kr. cekini	11-33
Ogerska zlata rent 4%	115-55	Dne 9. julija.	
Ogerska krona rent 4%, 200	909-0	3-2% državne srečke l. 1864, 250 gld.	168-—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	171-0	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161-—
Kreditne delnice, 160 gld.	684-25	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194-—
London vista	242-27	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96-25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-57	Tisne srečke 4%, 100 gld.	132-50
		Dunavske vravnjavne srečke 5%	251-—
		Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106-50
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-20
		Prireditne obveznice državne železnice	405-—
		južne železnice 3%	320-—
		južne železnice 5%	119-25
		dolenjskih železnice 4%	99-50
		Kreditne srečke, 100 gld.	385-—
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	—
		Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	42-40
		Ogerskega	20-—
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12-50
		Rudolfove srečke, 10 gld.	63-50
		Salmove srečke, 40 gld.	175-25
		St. Genois srečke, 40 gld.	183-—
		Waldsteinske srečke, 20 gld.	178-—
		Ljubljanske srečke	47-50
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	277-25
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6120-—
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	756-—
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	112-50
		Splošna avstrijska stavbinska družba	147-—
		Montanska družba avstr. pian.	458-—
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	426-—
		Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulnina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.